

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄԵԼԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի է, տարվանը 6 ռուբլի
Առանձին համարները 5 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյան խմբագրատան մեջ:

(Պատրաստողները գիտեն, որ ուղղակի
Тифлис. Редакция „Мелк“)

Խմբագրատանը բաց է առաւոտան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և առաւօրե օրերից):

Հայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Հայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաբանչիւր բառին 2 կոպեկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի սովը և էջմիածինը — Ներքին
տեսութիւն: Մահմետականների գաղթական-
ութիւնը: Նամակ Բագուից: Նամակ Խմբագրին:
Ներքին լուրեր: Արտաքին տեսութիւն:
Դեսպանների գրութիւնը: Թիֆլիս: Արտաքին
լուրեր: «Մշակ» հեռագրիւնը: Յայտարարու-
թիւններ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՎԸ ԵՒ ԷՋ- ՄԻԱԾԻՆԸ

Ճիշդ այն ժամանակ, երբ մեր
մտքերը լարված էին Հայաստա-
նի վերանորոգութեան ցանկու-
թիւններով, ճիշդ այն ժամանակ,
երբ մեր ազգի բարեմիտները աշ-
խատում էին ազատել Հայ ժողո-
վրդին իր դարևոր թշուառու-
թիւններից և վերջ գնել թուր-
քիայի բարբարոսութիւններին, —
յանկարծ վրա հասաւ սովը և
մոռանալ տուեց բոլորը:

Սկսեալ Աւ ծովի եզրերից մին-
չև Պարսից ծոցը, սովատանջ հայը
(հաց) էր աղաղակում, (հաց),
միայն (հաց) էր խնդրում: Ա-
մեն տեղ, արևելքից մինչև ար-
ևմուտք, լսելի եղան հայի օրհա-
սական հառաչանքները: Մեր լրա-
գրութիւնը սկսեց եռանդով գոր-
ծել և դէպի ամեն կողմ հրաւեր
կարգաւ թէ պէտք է օգնել մեր
եղբայրներին, թէ պէտք է ազա-
տել նրանց կեանքը վերահաս մա-
հից: Անտարքեր չը մնաց և օտա-
րազգի մամուլը, նա էլ սկսեց շար-
ժել ազգերի մարդասիրութիւնը
դէպի Հայաստանի սովեախները:

Ամեն տեղ սկսվեցաւ շեղմ,
շուտափոյթ աշխատութիւն: Հնդ-
կաստանում, Պարսկաստանում,
նուիրատուութիւններ հաւաքվեցան:
Ռուսաստանի հայը ցոյց տուեց
մի գովելի օրինակ ազգասիրու-
թեան: Մեր տիկիները յայտնե-
ցին իրանց ազնիւ մայրական ըզ-
րացմունքը դէպի Հայաստանի
զաւակները: Մեղիայի և Ամերի-
կայի մէջ միթիւններ և մաս-

նաժողովներ կազմվեցան հայոց
սովեախներին օգնելու համար: Ա-
նտիկի Մխիթարեան արեղանե-
րը հանգանակութիւն հաւաքեցին:
Մեր կաթոլիկ և բողոքական
հայերը նոյնպէս չը խնայեցին ի-
րանց նուէրները տառապեալ եղ-
բայրներին օգնելու:

Հարժուր մեծ էր: Ամեն կող-
մից յայտնվեցան կարեկցութեան
և սիրոյ նշմարներ: Հայ ազգը
ցոյց տուեց, թէ և ինքը տիւ-
ված է երկրագնդի ամեն անկիւն-
ներում, բայց սրտով մօտ է Հա-
յաստանին, իսկ հոգով այնտեղ է
բնակվում:

Կ. Պոլսում սրբազան Պատ-
րիարքի վերահսկողութեան ներքոյ,
կազմվեցաւ մի ընդարձակ յանձ-
նաժողով: Նա սկսեց դէպի ամեն
կողմ յորդորներ կարգաւ օժան-
դակութիւն խնդրել, նպաստներ
ընդունել և նրանց բաշխման հա-
մար կարգադրութիւններ անել:
Նա տարածեց իր գործունէու-
թեան մասնաճիւղերը Հայաստա-
նի ամեն կողմերում և աշխատեց
ազատել սովատանջ ժողովուրդը
վերահաս կորստից:

Բայց ի՞նչ արեց այդ միջոց-
ներում Էջմիածինը — ընդհանուր
հայոց Մայր Աթոռը, որի վրա
աւելի մեծ պարտականութիւններ
կային, որից աւելի էր պահանջ-
վում և աւելի էր սպասվում, բան
թէ այն բոլոր գործիչներից, որ
յիշեցինք վերևում:

Էջմիածինը սկզբում անտար-
բեր մնաց և իրան խուլ ձեաց-
րուց, իբր թէ ոչինչ չը գիտէ,
իբր թէ ոչինչ չէ լսում: Երբ
հայոց լրագիրները, և մինչև ան-
գամ ռուսաց, անգլիական, ֆրան-
սիական մամուլը գոռում և գո-
չում էին, թէ Հայաստանը կո-
րաւ, թէ շուտով թիւրքիայում
բոլոր հայերը կը կոտորվեն սովից,
— այդ ժամանակ Էջմիածնի բե-
րանը «Երարատ» ամսագիրը պահ-
պանում էր մի դիւական լու-
թիւն: Նա մի բառ անգամ չը
տպեց, թէ ինչ էր կատարվում
Հայաստանում թէ ինչ պատ-
ճառով կոտորվում էին հայերը:
Ամեն կողմից տրտունջներ բարձ-

րացան: Էջմիածինը մտածեց՝ ին-
չու օգուտ չը քաղել հանգամանե-
րից: Հայաստանում սով է պա-
տահել, շատ լաւ, մենք էլ սովե-
րց անունով նուիրատուութիւններ
կը հաւաքենք, մենք էլ ցոյց կը
տանք, թէ «գործում էինք»: Այս
մտքով զաւառները թղթեր ու-
ղարկվեցան, որ սովեախների հա-
մար նուիրատուութիւններ հաւաք-
վեն:

Մեզ յայտնի է, երբ Էջմիած-
նին փող է հարկաւոր, նա խիստ
եռանդով է սկսում նուիրատու-
թիւններ հաւաքելու գործը: Նա
չէ բաւականանում միայն թղթե-
րով այլ իր կողմից ուղարկում է
և բազմաթիւ նուիրակներ: Ճե-
մարանի շինութեան համար հայը
Բաստամեանը անցաւ ամբողջ
Ռուսաստանը և մինչև Վիժնի-
Վոլոգորոզի տօնաւաճառը գնաց:
Իսկ ննջարանի շինութեան համար
հայը Ստեփանէն մի և նոյն ճա-
նապարհորդութիւնը կատարեց:
Այսպիսի օրինակներ շատ են
տեսել: Միայն Հայաստանի սո-
վեց համար ոչ մի արեղայ իր
տեղից չը շարժվեցաւ:

Բայց մեր կողմից միամտու-
թիւն կը լինէր մտածել, թէ
Էջմիածնի թղթերը ազդեցու-
թիւն չունեցան և ոչինչ գու-
մար չը հաւաքվեցաւ, մանաւանդ,
որ հանգանակութիւնը մի սուրբ
նպատակի համար էր:

Մենք սպասում էինք, որ «Ե-
րարատ» ամսագիրը, որ այնքան
բարի սովորութիւն ունի գովելու,
փառաբանելու և մինչև երկինք
բարձրացնելու Մայր Աթոռի
նուիրատուների անունները, — և
այդ դէպքում կը պահպանէր իր
վաղեմի սովորութիւնը, եթէ ոչ
գովեստներով, գոնէ մի համեստ
ցուցակի մէջ պարբերաբար կը
տպէր սովեց անունով հաւաք-
ված փողերի գումարները և նուի-
րատուների անունները: Մենք ըս-
պասում էինք, որ «Երարատ» ամ-
սագիրը, որ այնքան ճիշդ հաշուել
գիտէ, թէ որքան փող հաւաքվե-
ցաւ տիրացունների համար ժամի
շապիկներ կարել տալու, բանի հատ
կարվեցաւ, և դարձեալ որքան

փող է հարկաւոր, մինչև շապիկ-
ների բոլոր թիւը լրանայ, — մենք
յոյս ունէինք, որ նոյն ամսագիրը
ի միամտութիւն նուիրատուների
մի այսպիսի հաշիւ կը ներկայաց-
նէր, թէ Էջմիածինը որքան փող
ստացաւ սովեց անունով, թէ
այդ փողը որտեղ և ում միջնոր-
դութեամբ ուղարկեց, և թէ դար-
ձեալ որքան փող է հարկաւոր,
որ Հայաստանի հայերը բաղաձ-
ջ մեռնին: Բայց մինչև այսօր
ոչինչ չը տպվեցաւ: Ի՞նչով պէտք
է բացատրել այդ լուծիւնը:

Գուցէ Էջմիածինը մտա-
ծում է, թէ արդէն անցաւ
սովը, էլ ի՞նչ հարկաւոր է փող
ուղարկել, կը պահենք այդ փողե-
րը մեզ մօտ, նրանցով տոկոսաբեր
թղթեր կը գնենք (այդ թղթե-
րը նա շատ է սիրում), յետոյ
կը մտածենք, թէ ի՞նչ պէտք է
անել նրանց հետ: — Այսպէս վար-
վեցաւ Էջմիածինը և ալաշկերտցի
զաղթականների անունով հաւաք-
ված 17000 ռուբլու հետ, փոխա-
նակ մերկ, քաղցած և հիւանդ
ալաշկերտցիներին խնամք տանե-
լու, նա գնեց յիշեալ գումարով
տոկոսաբեր թղթեր: Մենք հա-
ւատացած ենք, եթէ այդ գու-
մարը, նուիրատուների նպատակի
համեմատ, իր ժամանակին գործ-
դրված լինէր, ալաշկերտցիների
3000 ընտանիքից կէսը չէր կո-
տորվի:

Հայաստանի սովը դեռ չէ ան-
ցել, նա սպասվում է և գալոց
տարին: Թող Էջմիածինը վերջա-
պէս հասկանայ, որ սովեց անու-
նով իր հաւաքած իւրաքանչիւր
րուբլին մի հայ կեանք է բովան-
դակում իր մէջ: — Այդ կեանքը
գուցէ Էջմիածնի համար նշանակու-
թիւն չունի, բայց խիստ թանկ է
մեզ համար: Թող Էջմիածինը
շտապէ շուտով ուղարկել Կ. Պոլսի
յանձնաժողովին իր մօտ գտնված
գումարները: Սովը համբերութիւն
չունի, սովատանջ սպասել չը գի-
տէ: Ամեն մարդ ուղարկեց իր
հաւաքածը և օրինաւոր հաշիւ
տուեց հասարակութեանը: Դուք
ևս օրինակ առէք, զրանցից, —
դուք, սրբազան հայրեր, որ պի-

ԱՆԷՔՍԵՆԻԻՍԳՈՂԻՑ մեղ հաղորդում են.
 Ձկնատահու անձրևները և արտօրայքի ճոխ բու-
 սականությունը խոտաանում են այս տարի ցորենի
 մի առատ բերքը: Յապի է միայն, որ այս տար-
 վայ ցանքը անցեալ տարվայ ցանքի հետ հա-
 մնամտելով շատ քիչ է: Կան այնպիսի գիւղեր, ուր
 շատ տոնր ամենեին չեն սերմանալ, սերմացու
 հացատարները չունենալու պատճառաւ: Սակայն
 յուսալի է, որ չափազանց առատությունը լցնե-
 պակասորդի տողը: Չը նայելով որ հիմա ամեն

տեղերից բերում են և անպակաս է ալիւրը քաղաքում, այնու ամենայնիւ արեւի գինը ամենեւին չէ պակասում 3 ր. 60 կոպէկից պակաս: Այս տարի հէնց դարձան սկզբից մօտակայ գիւղերից շատ մուրացկաններ թափվելով քաղաքում, քաղաքի աղքատներն էլ խառնվելով սրանց հետ բազմապատկեցին նոցա թիւը: Այս մուրացկանների մի մասն էլ կազմում են ճանկա-Հայաստանից եկած թուրք. սովատանջները: Այս վերջինների մէջ կան քիւրդ, զպտի և ասորի մուրացկաններ էլ: Ինչ և իցէ մեր քաղաքի փողոցները բաւականին բաղմամարդ են դարձել մուրացկաններով:

Նոյն տեղից մեզ գրում են, «Եփեսոս» Աստուածածինն փայտածածկ եկեղեցին բոլորովին հնարացած վիճակով, մօտ օրերումս քանդեցին և շուտով կը սկսեն շինել միևնոյն տեղում նոր եկեղեցի: Շատ զովելի է պ. պ. հոգատարների ղեկավարութիւնը: Եթէ մի երկու տարի էլ յետաձգվէր այս շինութիւնը, եկեղեցու ծածքը անշուշտ մի օր փուլ կը դարձնէր ժողովրդի գլխին: Ուսումնարանի շինութիւնը նոյնպէս առաջ է գնում յաջող կերպով:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐԻ ԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Կ. Պօլսից «Polit. Corresp.» լրագրին գրում են յունիսի 15-ից:

Այս շաբաթփայ նշանաւոր անցքը այն էր, որ շաբաթ օր, յունիսի 12-ին, դեսպանները յանձնեցին Բ. Դրանը իրանց ընդհանուր գերութիւնը: Նա վերջնականապէս խմբագրեցաւ յունիսի 10-ին դեսպանների խորհուրդի ժամանակ: Գրութիւնը յանձնելու օրը դեսպանները պէտք է այցելէին նորընտիր միւնիստրներին: Այդ պաշտօնական այցելութիւնից յետոյ արտաքին գործերի մինիստր Արեգբէն-փաշային ներկայացան դեսպանների թարգմանները: Յանձնված գրութիւնը վեց օրինակ է և մի և նոյն բովանդակութիւնն ունի: Գրութեան օրինակների յանձնելու ժամանակ բոլոր թարգմանները յայտնեցին, որ եթէ նրանց մէջ որ և է զանազանութիւն լինի, դա արտագրողի մեղաւորութիւնը կը լինի, որովհետեւ դեսպանների նպատակների համեմատ բոլոր վեց օրինակները միանման պէտք է լինեն: Թարգմանների և դեսպանների վրա Արեգբէն-փաշա լաւ տպաւորութիւն չը գործեց:

Գրութեան վեց օրինակների յանձնելը նրան շփոթեցրեց: Իբրեւ մինիստր Արեգբէն-փաշա անփորձ է և ծանօթ չէ իր բաժնի կարգերի և աւանդութիւնների հետ: Ասում են, որ նրա ընկեր կը նշանակվի ազգով Հայ Արաբի-Դարեան: (Նորերումս ստացված տեղեկութիւնների համեմատ այդ նշանակութիւնը արդէն կայացել է:) Արաբի-Դարեան Մահմուդ-Նեզիֆ-փաշայի ժամանակ մինիստրի օգնականի պաշտօն էր վարում և մինչ և այժմ նրա հովանաւորութեան տակ է: Արեգբէն-փաշա, որ սուլթանի կամքով է մինիստր ընտրված, բոլորովին համապատասխանում է գործերի այժմեան գրութեանը: Իբրեւ արտաքին գործերի մինիստր նա պարտաւոր է Ալբանիայի ամբողջութիւնը պաշտպանել Յուսուսման, մինչև անգամ Յուսուսման դէմ և գործադրել իր բոլոր աղբիւրները ալբանացիների դէմ, որպէս զի նրանք ուրիշ անդ օգնութիւն չը փնտռեն և օտարազգի իշխան չընտրեն: Այս յանձնարարութիւնը նրանից լաւ ոչ ոք չէ կարող կատարել: Դեսպանները Բ. Դրանը 20 օր ժամանակ են սուսել իրանց գրութեանը պատասխանելու համար, հաւանական է, որ պատասխանը այդ ժամանակամիջոցից աւելի շուտ կը տրվի: Դարեան ներկան չեղանք մի քանի հարիւր թիւղանութածիւններ են ուղարկված և թիւրք լրագրիւնները հասկացրին, որ այդ կորագործութիւնը

օտար նաւատորմներին ընդդիմանալու նպատակով է արված: Մի և նոյն ժամանակ Կ. Պօլսի զօրքերի թիւը շատացրած է 55,000 ամենալաւ և փորձված զօրքերով: Նրանցից շատերը ալբանացիներ են:

ԹԻՒՐԿԻԱ

Բոլոր եւրոպական լրագրիւնները շարունակում են խօսել եւրոպական պետութիւններից Բ. Դրանը ներկայացրած համաձայն գրութեան մասին: Խօսելով հայոց խնդրի մասին, Ֆրանսիական «Temps» լրագիրը ասում է, «Հայոց խնդիրը յարուցանելով, մենք մտնում ենք այն դժուարութիւնների սիրտը, որոնք ընդհանուր կապ ունեն Թիւրքիայի գրութեան հետ: Թէև հայերի թշուառութիւնը սաստկացրած է քիւրդերի բռնութիւններով, բայց նրանց դուրսիւնը բարեբեկու համար պահանջվող կառավարչական ձևը, չէ զանազանվում այն քաղաքական պայմաններից, որոնց անհրաժեշտ կը լինէր իրագործել Թիւրքիայում, Մակեդոնիայում, Թեսալիայում և Կիլիկիայում: Ոչ մի տեղ Թիւրքիայում կանքը և կայքը ապահոված չէ կամայականութիւնից: Առհասարակ երեք բան է հարկաւոր Թիւրքիայի բոլոր նահանգներում. ժանդարմների զօրք, կարգը պահպանելու համար, դատարաններ, արդարադատութիւն անելու համար և կանոնաւոր հարկահանութիւն եղած կամայականութեան տեղ: Բայց այդ բոլոր վերանորոգութիւնները կարող են իրագործվել երբ իրականութիւն կը ստանան զաւառական լուսաւորված ինքնավարութիւններ: Իսկ այս վերջինը միտք չունի առանց կենտրոնական իշխանութեան, զահի պատասխանատուութեան, փոխանակ մինչև այժմ անկախաւ կամայականութեան և բռնաւորութեան: Մենք դեռ չենք խօսում այն բանի վրա, որ ամբողջ Ֆինանսական սիստեմը պէտք է վերանորոգվի, պէտք է աշխատել բարձրացնել Թիւրքիայի Ֆինանսական գրութիւնը եւրոպական կապիտալների միջոցով:»

«Էյսթերի ընկերութեանը» հեղադրում են Կ. Պօլսից հետևեալը. «Օտար պետութիւնների դեսպանները խորհուրդ ունեցան, որի ժամանակ վճռվեցաւ չը պատասխանել Բ. Դրան հաղորդութեանը թիւրք-յունական սահմանների վերաբերութեամբ այն հիման վրա, որ այդ հարցը Բերլինի կոնֆերանցիան պիտի վճռէ: Բ. Դրանը այժմ զբաղված է պատասխան պատրաստելով պետութիւնների միջանց գրութեան այն մասին, որ վերաբերվում է Ձերնօգոթիայի և Հայաստանի հարցերին: Կարծում են, որ Բ. Դրան արած առաջարկութիւնները այդ հարցերի վերաբերութեամբ բաւականացուցիչ բնակութիւն կունենան:»

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. Պօլսից հաղորդում են լրագրիւններին, որ այդտեղ լուրեր են ստացված Հայաստանից, որ քիւրդերը նորից բռնութիւններ են գործում հայ ժողովրդի վրա, բայց տեղական կառավարութիւնը անհոգ է այդ մասին և չէ զսպում հարստահարող քիւրդերին:

Կ. Պօլսից հաղորդում են, որ յունիսի 15-ին Դիարբէքի մէջ թէ հայ և թէ մահմետական սոված ժողովուրդը 3000 թուով, յարձակվեցաւ հայի պետական ամբարների վրա և ոչնչացրեց այդ պաշտպանները: Զօրք վերականգնեցրեց կարգը և քանի չափ մարդիկ սպանվեցան:

Յարութիւն ըէյ Դադեան նշանակված է Թիւրքաց արտաքին գործերի մինիստրի օգնական, Վերջին ժամանակները նա շատ էր աշխատում սերտ յարաբերութիւններ հաստատել թիւրք մինիստրութեան և Գօշէնի մէջ: Հայ լրագրիւնը Յարութիւն Դադեան իրան նպատակ է դրել նուիրվել Հայաստանի թէֆթըմների խնդրին:

«Temps» լրագրում կարդում ենք, որ յունիսի 7-ին Ֆրանսիական պատգամաւորների ժողովի մէջ Լուի Լեգրան պատգամաւորը խնդիր յարուցեց Ֆրանսիական քաղաքականութեան մասին արեւելքում: Նա ասեց, որ Ֆրանսիան մինչև այժմ օրինաւ քաղաքականութեան էր հետևում պաշտպանելով արեւելքում միմյալին հայ-կաթօլիկներին առանց ուշադրութեան թողնելով հայ-գրիգորեաններին: Լեգրանի կարծիքով Ֆրանսիան անխտիր պէտք է պաշտպանի բոլոր դաւանութիւնների հայերին: «Temps» լրագիրը համակրում է այդ մտքին, և հնարաւոր է գտնում այդ տեսակ պաշտպանութիւն Հայաստանի վերաբերութեամբ, սակայն Սիրիայի վերաբերութեամբ անհնարին է գտնում:

ՄԾԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԵՑ

Ս. ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳ, 18 յունիսի: Թագաւորական հրահանգով և հետեւեալ Բարձրագոյն հրովարտելը. Ձերդ Կայսերական Բարձրութիւն, 1876 թուին հրատարակված 155, 299, 300, 301, 303 և 176 յօդուածների հիման վրա հաստատված է շքանշանների կանոնադրութիւն: Աստուծոյ կամքով վաճառված մեր սիրելի ամուսին Կայսերուհի Մարիա Սլէքսանդրովնայի մահից յետոյ բազմաչափ սուրբ նկատրինայի շքանշանների և նրանց մասին հրովարտականքի ընծայելը Ձեր Կայսերական Բարձրութեան ենք յանձնում: Կարմիր խաչի շքանշանների և նրանց մասին հրովարտականքի բաժանելը Մեր թոյլտուութեամբ այդ նշանի մասին 1878 թ. փետրվարի հրատարակված կանոնադրութեան հիման վրա նշանակեց յանձնում ենք Ձեր Կայսերական Բարձրութեանը: Իսկականի վրա նորին Մեծութիւն Կայսրի սեփական ձեռքով գրված է Ալեքսանդր:

ՓԱՐԻԶ, 17 յունիսի: Կոմունարներին կատարեալ ներսիմ շնորհելու օրէնքի նախագիծի վիճակը վերջնականապէս ապահոված է: Թէ սենատի բերանների և թէ նրանց ընտրած մասնագործների կազմակերպութիւնը այնպէս է, որ այդ օրէնքի ընդունելը կատարածաւոր է երևում: Միաբանութիւնները կառավարութիւնից դեռ ևս հրամաններ չեն ստացել: Այնու ամենայնիւ նրանք իրանց հիմնարկութիւնները դատարկելու համար անհրաժեշտ պատրաստութիւնները արել են, թէպէտ վճռած է այնքան ընդդիմանալ, որ կարողանան զանգառվել պօլիցիայի կողմից իրանց բնակարանների վրա ուժով յարձակվելու վրա: Նգուխների միաբանութեան ուսանողներից հայր Դադարին ուղևորվեցաւ Նվէյյարիւ, Պրիլիք Իտալիա: Այս վերջինը մեր դեսպանատան միջոցով պիտի իրան այցելել Ռուսաստանը: Հայր Մարտինոսի ձով դեռ մնում է Փարիզում rue des sevres փողոցում գտնված եղուխական տանը: «ТООСЬ» լրագրի թղթակիցը գրում է: Իսկոյն ես ներկայ էի rue des sevres փողոցի վրա եղած եղուխների եկեղեցու մէջ պատարագին. ժողովուրդը չափազանց շատ կար: Ներկայ եղողների թուում ես նկատեցի մարշալ Մակ-Մահօնին, դուքս Բրօլլին, Բիւշէլին և յետադիմութեան միւս աւաջտարներին: Պատարագի ժամանակ եղած ընդհանուր արամարութիւնը վկայում էր, որ եղուխների մէջ մեծ շփոթ է տիրում: Իմ բոլոր ծանօթներից ամենից լաւ իրան պահում էր հայր Մարտինոսը: Նա նոյն փիլիսոփայական կենտրոնացած հայեացքը և նոյն բարի ժպիտը ուներ: Նշուխների աշտարակուն այսօր ամբողջ օր սպասում էին, առաւօտեան ժամի 4-ից մինչև երեկոյ: Պէտք է աւելացնել, որ դատարանների հրաժարական սուող անդաւններ, մանաւանդ պրօկուրօրների թիւը հետզհետեւ աւելանում է:

ԲԵՐԼԻՆ, 17 յունիսի: Կոնֆերանցիայի

երէկվայ նիստի ժամանակ ի նկատի առնվեցաւ, որ նրա աշխատանքները գրեթէ վերջանում են և վճռվեցաւ նիստերի խիստ զաղտնապահութիւնը թեթեւացնել: Մինչև անգամ օրերումս սպասվում է թիւրք-յունական նոր սահմանների քարտէզի հրատարակելը: Կոնֆերանցիան հրաժարվեցաւ Սախլօսարաւանդից սահման անցկացնել այն նպատակով, որ յոյների և ալբանացիների մէջ արեւնահեղ կռիւներ չը պատահեն: Սարերի միջով սահմանները անցկացնելու ժամանակ կոնֆերանցիան ի նկատի առաւ ստրատեգիական պայմանները և հրաժարվեցաւ այնպիսի սահման որոշել, որ պատերազմական կէտից նայելով, մի կողմից միւսի վրա առաւելութիւն չը տար: Առում են որ երկրորդական հարցերի վերաբերեալ կարգադրութիւնները կոնֆերանցիայի պաշտօնական վճիռ մէջ չեն մտնի: Այդ կարգադրութիւնները առանձնապէս կը հաղորդեն յունաց և թիւրքաց կառավարութիւններին, որովհետեւ Բերլինի դաշնագրի 24-րդ յօդուածի վրա հիմնված կոնֆերանցիայի իրաւունքները վերաբերում են միայն սահմանները որոշելու: Հարցին: Տեղական տնտեսական մասնագործի և կոնֆերանցիայի վճիռները Կ. Պօլսի և Աթէնք հաղորդելու ձևի մասին կոնֆերանցիան երեւի ոչինչ վճիռ չի տայ: Այդ երկու հարցերն էլ պետութիւնները անմիջապէս իրանց մէջ կը վճռեն: Բօլզարական կառավարութիւնը հաղորդեց Աւստրո-ունգարական մինիստրութեանը, որ բացի այն ահոյանից, որոնց մէջ զինուորական նիւթեր են պահում, միւսները անյապաղ կը քանդվեն: Աւստրո-ունգարական կառավարութեան կողմից Բուդապէսի տուած հարցին Արաբ-տարիայի մասին Բուդապէսի կառավարութիւնը պատասխանել է, որ Բօլզարիայի երկրի մի կտորի զիջելը և Սիրիտարիայի մօտ կամուրջի կառուցանելը երեւակայական է դարձնում, բայց այնու ամենայնիւ Բուդապէսի կրաւորականապէս կենթարկի Բերլինի դաշնագիրը ստորագրող պետութիւնների վճիռն:

Ս. ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳ, 18 յունիսի: Այսօր ուղեւորվում է Արօնշատից կամաւոր կրէյսեր Ռուսաստան: Նա տանում է իր հետ զինուորական և Կարմիր խաչին պատկանող առարկաներ և Վլադիվաոստօկ ուղարկող միւս կողմ երկու նաւեր: Կրէյսերի վրա կան 76 առաջին և երկրորդ կարգի և 1200 երրորդ կարգի ծանապարհորդներ: Ռուսաստան կրէյսերը բարձրացրեց զինուորական զրօշակը: Նա կը մտնի Դապաչ իր Օդոստափառ Հովանաւոր ծովային մինիստրութեան կառավարչին բարեկեցութեամբ: Մեծ ովկիանոսի զինուորական նաւերի հրամանատար Լէսովսկի յունիսի 25-ից յետոյ կուղևորվի Ուէսաս, Կ. Պօլս, Կայիր և այնտեղ կը նստի Սերպա կրէյսերի վրա, որ չինական ջրերն է գնում: ՓԱՐԻԶ, 18 յունիսի: Փարիզում և նահանգներում եղուխները ամեն տեղ թողին իրանց հիմնարկութիւնները, յայտնելով, որ նրանք ոյժին են հնազանդվում: Մեծ անկարգութիւններ չը կային:

Ս. ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳ, 18 յունիսի: Պետական բանկի 5% տոմսակը առաջին շրջանի արժէ 93 ր. 62 Կ., երկրորդ 92 ր., երրորդ 93 ր. 50 Կ., չորրորդ 93 ր., ներքին 5% առաջին փոխառութեան տոմսակը արժէ 223 ր. 75 Կ., երկրորդ 224 ր. 25 Կ., արեւելան առաջին փոխառութեան տոմսակը 92 ր., երկրորդ 91 ր. 75 Կ., երրորդ 91 ր. 34 Կ.: Ռուսաց 1 ռուբլ Լօնդօնի վրա արժէ 25,59 պէնս, ռուսաց 100 ռուբլ Համբուրգի վրա 219 մարկ, Փարիզի վրա 269 Ֆր.: Բօրայի տրամադրութիւնը հանդիստ է:

Խմբագիր—հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՄԵՐՈՒՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ ծախվում են օլեոգրաֆիական պատկերներ 20% զիջումով: Վերաբերված 6—0 ր., խողանակներ պատկերված են լիվ մեջ առանձնապես անդլիական խանութի համար, ամենալավ անդլիներ, արկղիկով 4 ր., Նեֆրիլի դանակներ 3—20 ր. գլուխներ, բրտանական մետաղի թէյամաններ 30 ր.—3 ր., ցիտրատ-մազնեզիա, թիւրքական շերտեր և ծարաւը Բաղնիշուղ նիւթ 70 ր., ամենալավ պորտփէյն և խրեխ 1 ր. 40 ր. շերտ, շամպայն 3 ր. շերտ:

16—20

ՓՈՐՁԱՌՈՒ ՀԱՇՒԱՊԱՀ

Որ նորերում է եկել, ցանկանում է տեղ ունենալ: Համաձայն է նորից անցած տարիներից Ֆիացաձ տարեկան ՀԱՇՒՆՆԵՐԸ կազմել և թողած ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳՐԲԵՐ և ԲԱՆԱՆՍՆԵՐԸ կարգի բերել: Հասցեն թողնել Փարիզ հիւրանոցում № 4:

6—10

Համեմատեցէք անդլիական խանութի թէյն զնով 1 ր. 10 ր., 1 ր. 20 ր., 1 ր. 40 ր., 1 ր. 60 ր., 1 ր. 80 ր. Ֆոնտի համար այն թէյների հետ, որոնք ուրիշ խանութներում 30% զիջումով թանկ են ծախվում և այդ խանութի ֆոնտը թուրքական թէյը, ուրիշ տեղ 4 ր. ծախվող թէյի հետ:

17—100

ՄԵԿԵՐԻՏԱՍԱՐԴ, որ գիտէ հայերէն, ռուսերէն և ֆրանսերէն լեզուներ, կամենում է ԿՆՆՏՈՐԸՉԻԿԻ ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԻ կամ թարգմանի տեղ ունենալ: Զանկացողները կարող են դիմել «Մշակի» խմբագրութեանը:

Յունիսի 10-ից ամառնային պարապմունքների համար ընդունում են աշակերտներ: Հասցեն հետևեալն է.

Элементарная школа, Вельяминовская улица, д. Аматыни.

ՀԱՅՈՒՍՏՆԵՐ ԵՐԵՐԱՆԵՐԻ 4 ր., տղամարդկերանց 9—20 ր., ամբողջ հագուստը, պիշակ 5 ր., ՈՐՏԵՂ Ե ՍԱԽԱՆՈՒՄ: ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ: Բամազէյ, պարուսին, տրիկո, դրապ, փոստի թուղթ, թաւիշ կարասիքի և կառքերի համար, կալիսկոր և այլն 25% ռերիշ տեղերից էժան: ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ համեղ մուրաբաներ, կոնֆետներ հազն դէմ, պահիր, մազնեզիա, ամաններ, կարթուրան փոշի, սապոն, պարսկական փոշի և այլն: Այս բոլորը և ուրիշ շատ սարքանքներ կարելի է գտնել ԱՄԵՆԱԿԱՆ զննող ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ:

17—20

ՇՈԿՈԼԵՒ ԵՒ ԿԱԿԱՍ Ֆրէյ և որդիքի որոնք Փարիզի աշխարհահռչակ ժամանակ ունէ նշան ստացան, վերջապէս ստացվեցաւ **ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ**: Նոյն տեղ դարձեալ ստացվեցաւ թէյ և մեծ քանակութեամբ: Շատ պատուական թէյ ֆոնտը 1 ր. 20 ր., և 1 ր. 40 ր.:

10—10

Շուտով մամուլի տակից լոյս կը տեսնեն Պետերբուրգի ֆրեօրեյան ընկերութեան հետեւեալ հրատարակութիւնների հայերէն թարգմանութիւնները:

I. Լա կի դէ ԵՐԵՐԱՆԵՐ ՈՍԿԻ II. Ավենա-րիւսի ձեռք Ե ՌՍՈՒՄ ՍԵՆԵԱԿԸ III. Սմիթսոնի «ՀՈՐԹԱՐԱՅ» Գորանցից մէկը արդէն մամուլի տակ է:

ԲԵԱԼԱԿԱՆ զարդեր 6-րդ դասաւան ԱՇԱԿԵՐՏ ցանկանում է մանաւոր ԳԱՍԵՐ ունենալ և ՊԱՏՐԱՍԵՆԻ ԵՐԵՐԱՆԵՐԻ այդ զարդերի ԶԱՆԱԶԱՆ ԳԱՍՏՈՒՆՆԵՐԻ համար: Հասցեն «Մշակի» խմբագրութեանը:

2—2 (2)

Թիֆլիսի ընկերութեան հայերէն զբերի հրատարակութեան Վարչութիւնը պատիւ ունի յայտնել, որ արդէն դուրս եկան մամուլի տակից և ծախվում են Թիֆլիսի բոլոր զրաւաձառների մօտ ընկերութեան տպագրութիւնները:

№ 4 ԲԵՐԶԵՐ-ՍՏՈՒ. ԹՈՎԱՍՍ ԵՂՔՈՐ ՏՆԱԿԸ, փոխ. երկխաների համար Պալմեր, թարգ. օր. Ն. Տէր-Սարգսեանի: Պատկերազարդ. և կազմած—60 ր.:

№ 5 ՄՈՐԵՆԻ ԵՒ ՆՈՐԱՆ ԶՆԱՅԼՈՒ ՀՆԱՐՆԵՐԸ. աշխ. Տէր-Բարսեղանցի: Գիրն է 10 կողմի:

Օտարազգաբանցիք կարող են դիմել հետեւեալ հասցեով Вь Тифлисъ, Тифлисское Общество изданія армянскихъ книгъ.

ԲԺՇԿԱՆՈՅ

ՀԻՄՆԵՐՆԵՐ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՒՈՏԵԱՆ 9-18 ՄԻՆՈՒՄ 1 ժԱՄԱՆ:

Երկուշաբթի. Գալթոնսկի կանանց հիւանդ. Գորալեվիչ ներքին հ. Բոտին-նեանց կանանց և երեխաների հ. Բիւլա-րեանց խորհրդակցական և աշքերի հ. Շտեմբորսկի վերնբալան և կաշու հ. Բաբայեւի ջրային և հողկան հ.:

Երեքշաբթի. Միսկի վիշ խորհրդակցական հ. Վգորով վերնբալան և բողա-դի հ. Բէյլի աշքի հ. Բախոտով մանկաբարձական, կանանց և երեխաների հ. Կրասնոգիւլեւի ջր. Լիսիցեի և Վեյ-միշկի ներքին հ.:

Զորեքշաբթի. Լիսիցեի և Բուդ-ովսկի ներքին հ. Շտեմբորսկի կենտրոնական և կաշու հ. Աստուածատու-րով կանանց հիւանդութիւններ:

Հինգշաբթի. Վգորով վերնբալան և բողադի հ. Բոտինեանց կանանց և երե-խաների հ. Լիսիցեի և Վեյմիշկի ներքին հ. Բիւլա-րեանց սիֆիլիսի և սեռական օրգանների հ.:

Ուրբաթ. Գալթոնսկի կանանց հ. Միսկի վիշ խորհրդակցական հ. Կրասնո-գիւլեւի և Լիսիցեի ներքին հ. Բա-խոտով մանկաբարձական, կանանց և ե-րեխաների հ. Շտեմբորսկի և Աստ-ովա ծառայողով վերնբալան և կաշու հ. Բաբայեւի ջրային և ներքին հ.:

Շաբաթ Լիսիցեի և Վեյմիշկի ներքին հ. Բաբով կուրծքի հ. Նանկո-վսկի վերնբալան և կաշու հ.:

Բացի այդ բժշկի Վգորով բժշկանոցի մէջ ընդունում է անվարձ աղքատ հիւանդ-ներին ամենայն օր երեկոյան 4—6 ժամը:

Բժիշկ Բաբայեւի չորեքշաբթի օրերը առաւօտեան 9-ից մինչև 11 ժամը ընդու-նում է իր տանը բժշկանոցի հիւանդներին էլէկտրական բժշկութեան և ներքին հ. համար: Բնակարանը գտնվում է Սերգիեւ-կայա փողոցի վրա, Բայանդուրովի տանը:

Առանձնաբոյժ Օբրիսկո աղքատ հիւան-դներին բժշկանոցի տոմսով ընդունում է ամենայն օր, ամենայն ժամանակ:

Բացի կիրակի օրերից ամենայն օր առա-ւօտեան 9—11 ժամը բժշկանոցում ընդուն-վում է մանկաբարձ կին հիւանդ կանանց ընդունու-համար:

Բժշկանոցի դիրեկտոր Լիսիցեի:

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԳԼԽԱՌՈՐ ՊԱՀԵՍՏ

Ի Ի Լ Ի Ի Հ Ե Ն Ի Ի Ի 3 Ի Մ Ե Ր Մ Ա Ն Ի,

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, ԲՈՒՇԱՅԱ ՄՈՐԱԿԱՅԱ, № 42

Առաջարկվում են արտասահմանի ամենալավ գործարանների նորերում ստաց-ված երաժշտական գործիքներ:

ՁՈՒԹԱԿՆԵՐ 2 1/2 ր., 5 ր., 6 ր., 8 ր., 12 ր., 20 ր., 30 ր., 50 ր., 60 ր. և ա-ւելի թանկ մինչև 150 ր., ԿՆՏՆՈՅՆԵՐ (СМЫЧКЪ) 50 ր., 1 1/2 ր., 2 ր., 3 ր., 5 ր., 8 ր., և աւելի թանկ մինչև 25 ր., ԱՐԿԼՆԵՐ 2 1/2 ր., 5 1/2 ր., 6 ր., 7 ր., 10 ր. և աւելի թանկ մինչև 20 ր., 2-ին խողանակ և գերմանական ջութակներ մինչև 600 ր.: ՁՈՒԹԱԿՆԵՐ փոքր զիւրի երեխաների համար 2 ր. 50 ր. մինչև 30 ր.: Ձութա-կի շիւղա (ինքնուսուցիչ) 2 ր., 3 ր., 4 ր., 5 ր.: ԱՆՏԵՐ 9 ր., 15 ր., 25 ր., 50 ր. և աւելի թանկ: ՎԻՈԼՈՆԵՐՆԵՐ 20 ր., 30 ր., 40 ր., 60 ր., 100 ր. և աւելի թանկ մին-չև 600 ր.: ՎԻՈՆԵՐՆԵՐ շիւղա 4 ր.: ԿՈՆՏՐԱՍ 45 ր., 65 ր., 120 ր. և աւելի թանկ: ԳԻՏԱՐ 3 ր. 50 ր., 5 ր., 10 ր., 15 ր., 20 ր., 40 ր., 50 ր. և աւելի թանկ մին-չև 100 ր.: Գիտարի շիւղա (ինքնուսուցիչ) 1 ր. 50 ր., 2 ր., 3 ր.: ՅԻՏԱՆԵՐ 14 ր., 16 ր., 25 ր., 35 ր., 50 ր. և աւելի թանկ մինչև 100 ր.: Յիտարի շիւղա 2 ր., 3 ր. 50 ր., 50 ր., 60 ր., 90 ր. և աւելի թանկ: ՍՄԵՐՈԼԻՆ 10 ր., 20 ր., 30 ր., 40 ր., 40 ր., և աւելի թանկ: շիւղա 3 ր. Ամենալավ խողանակ ԼԱՐԵՐ այդ գործիքների համար, ԿԱՄԵՐՏՈՆ 40 ր., 50 ր., 1 ր., 50 ր., 2 ր., 6 ր.: Սուրդին կանիֆոլ և այլ պատկանելիք: ՄԵՏՐՈՆՈՒՄ 8 ր., 12 ր.: Երկաթի ծալիկ ՊԻՊԵՐՆԵՐ 5 ր.: Երկաթի ծալիկ պիւպետներ մոմակներով 6 ր., 8 ր.: Գերմանական ԳԱՐՄՈՆՆԵՐ 4 ր., 4 ր. 50 ր., 5 ր. 50 ր., 7 ր. 50 ր., 10 ր., 15 ր., 20 ր., 24 ր., 30 ր., 40 ր., և աւելի թանկ: Գարմոնայի շիւ-ղա և նոտաներ 50 ր., 75 ր., 1 ր., 1 ր. 50 ր., և աւելի թանկ: ԿՈՐՆԱՊԻ-ԱՊԻՍԱՆ 18 ր., 25 ր., 30 ր., 40 ր., 60 ր. և աւելի թանկ մինչև 100 ր.: ՇԿ-լա (ինքնուսուցիչ) 1 ր. 50 ր., 4 ր., 5 ր.: ԱՆՏԳՈՐԵ, ՆՇԱՆԱՓՈՂԵՐ, ՏՐՈՒՐՈՆ-ՆԵՐ, ՖԼԵՏՏԱՆԵՐ 3 ր., 5 ր., 7 ր., 10 ր., 12 ր., 20 ր., 30 ր., 40 ր., 60 ր. և աւելի թանկ: ՇԿՈՐԱ (ինքնուսուցիչ) 1 1/2 ր., և 3 ր., նոտաներ 40 ր., 1 1/2 ր., 3 ր. և աւելի թանկ: ԿԼԱՐԵՆՆԵՐ 6 ր., 8 ր., 10 ր., 15 ր., 20 ր., 30 ր., 40 ր., և թանկ մինչև 60 ր.: Կլարենայի շիւղա 4 ր., ԲԵՂՈՐՈՆ, Չականի, Չիւժուկե-ներ: Անդլիական ԿՈՆՏՐԱՍԻՆՈ 30 ր., 38 ր., 45 ր., 55 ր., 100 ր., 150 ր., և թանկ մինչև 160 ր.: ՇԿՈՐԱ 3 ր., նոտաներ 50 ր., 75 ր., 1 1/2 ր., Գերմա-նական կոնցերտինո 3 ր., 4 ր., 5 ր., 8 ր., 10 ր., 12 ր., 15 ր., և թանկ մինչև 30 ր.: ՇԿՈՐԱ (ինքնուսուցիչ) 75 ր., նոտաներ 40 ր., և 1 ր. և աւելի թանկ: Երաժշտական արկղեր 2 ր., 4 ր., 6 ր., 10 ր., 25 ր., 30 ր., 40 ր., 55 ր., 75 ր., 90 ր., և թանկ մինչև 200 ր.: ՖԻՍԿԱՐՄՈՆՆԵՐ 90 ր., 100 ր., 120 ր., 150 ր., 175 ր., 250 ր. և աւելի թանկ: ԳԱՐՄՈՆՆԵՐ ՖԼԵՏՏԻ 40 ր., 45 ր., 60 ր., 75 ր., 90 ր.: ԳԱՐՄՈՆՆԵՐ ՖԼԵՏԻ ՕՐԳԱՆՈՎ 175 ր. և 225 ր.: ՀԱՐՄԱՆԱԿԱ 8 ր., 12 ր., 20 ր., 30 ր., 40 ր.: Խողանակ չարմանկաներ 150 ր., 200 ր., 250 ր.: ՕՐԳԱՆՆԵՐ թաշտակների համար 10 ր., 15 ր.: Թիւրքական, իտալական, բու-լղարական, բանդոնիստ, մետաղական չիթլաների թիւրքական, եսանկիւններ, դարմո-ններ և այլն:

Օտար քաղաքներից ստացված պատուէրները կատարվում են անյապաղ և ճշգրիտեամբ: Հանապաճաճախը զննելն է: Ծախվում են հատով և մեծ քանա-կութեամբ:

1—1

На Воронцовской Набережной, въ домѣ Г-жи Варламовой отда-ется въ наемъ квартира о 5 ком-натахъ, съ кухней, большою конюшнею и сараемъ. Объя усло-віяхъ спросить въ Тифлисской Городской Управѣ.

ՄԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ցանկանում է այս ամառ-վայ արձակուրդներին ընտանիքի հետ ամա-րանոց դնալ ուսուցչի պաշտօնով: Կարող է պատրաստել երեխաներին բոլոր ծխական և միջնակարգ ուսումնարանների առաջին, երկրորդ և երրորդ դասաւանց համար, (բացի դասական լեզուներից) կամ պարապել մանուկ-ների հետ, և ուսուցանել հայոց և ռուսաց լեզուներ թէ աշակերտներին և թէ չափա-հասներին: Նմանապէս կարող է ցանկացող-ներին ուսուցանել և վրաց լեզուն:

Հասցեն կարելի է իմանալ «Մշակի» խմբա-գրատանը: ցանկացողներին խնդրում եմ վաղ-րօք յայտնել իւրեանց պահանջը:

5—5

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Հրացաններ, ռեվոլվերներ, դանակներ, զրիչ-ներ, անուշահոտութիւններ, սապոն, գուլ-պաներ, թաշկինակներ և այլն, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱԳԱՆՆԵՐՈՒՄ:

8—20

Մամուլի տակից դուրս եկաւ և վաճառ-վում է Զաք. Գրիգորեանցի «Ուղիղաստի գրա-վաճառանոցում» Ընդհանուր աշխարհագրու-թիւն, Ա. տարի, Նախագիտելիք (հայերէնա-դիտութիւն Թիֆլիսի) 5 պատկերներով: Աշխատասիրութիւն Ն. Սիմոնեանց: Գիրն է 35 կող. գումարով առնողներին 20% զիջում էր լինի:

Մամուլի տակ են, Ընդ. Աշխ. Բ. տարի, մասն ուսումնական (մատենադասական) և Բնական և ընդ. Աշխ. Գ. տարի, մասն քաղա-քական: Վերջին երկու գրքերի տպագրութիւնը աւարտելուց յետոյ կը հրատարակուին նոցա գները: Օտար քաղաքացիք դիմում են:

Въ Тифлисъ. Кавказская книжная торговля З. П. Грикурова.

9—20

Випелъ изъ печати и поступилъ въ продажу VI томъ „Сборника свѣдѣній о Кавказѣ“, изданія Кавказскаго Ста-тистическаго Комитета, содержащій въ себѣ:

«Тифлисъ по однодневной переписи 25-го марта 1876 г.»

всего 570 страницъ in 4, съ 19-ю приложениями, а именно:

- 1) 15 литографированныхъ раскра-шенныхъ графическихъ таблицъ;
- 2) 2 вида Тифлиса: по Шардену (1671 г.) и Турнефору (1701 г.);
- 3) копія съ плана Тифлиса по царевичу Вахушты (1739 г.);
- 4) планъ современнаго Тифлиса.

Продажа производится въ книжныхъ магазинахъ: Беренштама, Кавказской книжной торговли и Центральной книж-ной торговли. Цѣна 4 руб. сер.; на пе-ресылку прилагается за 5 фунт.